

PREMESSA

Questo opuscolo è frutto dell'accordo "*scuole e nuove culture*" che da anni impegna Comune e Provincia di Genova, MIUR - Ufficio Scolastico Regionale per la Liguria e Università di Genova a cooperare per l'accoglienza e l'inclusione scolastica di alunni di cittadinanza non italiana nelle scuole della regione.

Esso ha lo scopo di rendere maggiormente comprensibile il sistema scolastico italiano ai ragazzi e alle famiglie che non padroneggiano ancora bene la lingua italiana, affiancandosi all'opuscolo, edito dalla provincia di Genova, "*disegnamoci il futuro*".

Riteniamo che la scelta consapevole e responsabile del proprio percorso formativo sia una premessa indispensabile ad un buon esito scolastico; pertanto speriamo di aiutare i ragazzi e le loro famiglie ad orientarsi nel nuovo sistema scolastico, fornendo un ulteriore strumento informativo sull'organizzazione e sull'offerta della scuola italiana nelle lingue maggiormente presenti nella nostra regione: albanese, arabo, cinese, russo e spagnolo.

Questo opuscolo può essere liberamente stampato dal sito: www.scuolenuoveculture.org

Si ringraziano gli operatori della cooperativa SABA che si sono occupati della traduzione:

- Anila Alhasa (lingua albanese)
- Rajeh Zajed (lingua araba)
- Wei Lin Chang (lingua cinese)
- Ludmila Stoudenova (lingua russa)
- Graciela Del Pino (lingua spagnola)

MIUR- UFFICIO SCOLASTICO REGIONALE
IL DIRIGENTE VICARIO
DEL DIRETTORE GENERALE
Rosaria PAGANO

HYRJE

Kjo broshurë është fryt i akordit “shkollat dhe kulturat e reja” që tashmë prej disa vitesh angazhon Komunën dhe Rrethin e Gjenovës, MIUR-in -Drejtorinë Arsimore të qarkut Liguria, Universitetin e Gjenovës për të bashkëpunuar në mirëpritjen dhe përshtatjen në ambientet shkollore të nxënësve me shtetësi jo italiane nëpër shkollat e këtij qarku.

Ka si qëllim tua bëjë sa më të qartë sistemin shkollor italian të rinjve dhe familjeve që nuk e zotërojnë mirë gjuhën italiane, duke i bashkëngjitur broshurës, publikuar nga rrethi i Gjenovës, “*të projektojmë të ardhmen*”

Mendojmë se zgjedhja e vetëdijshme dhe e përgjegjshme e vazhdimësisë arsimore të secilit, do të ishte e domosdoshme për të arritur rezultate të mira shkollore; gjithashtu shpresojmë të ndihmojmë të rinjtë dhe familjet e tyre të orientohen në sistemin e ri shkollor, duke iu dhënë atyre një tjetër mjet informimi mbi organizimin dhe mbi ofertën formuese të shkollës italiane në gjuhët më prezente në qarkun tonë, pra në gjuhën: shqipe, arabe, kineze, ruse dhe spanjolle

Kjo broshurë mund të stampohet lirisht nga siti: www.scuolenuoveculture.org.

Falenderohen punonjësit e kooperativës SABA të cilët përkthyen këtë broshurë.

- Anila Alhasa (gjuha shqipe)
- Rajeh Zajed (gjuha arabe)
- Wei Lin Chang (gjuha kineze)
- Ludmila Stoudenova (gjuha ruse)
- Graciela Del Pino (gjuha spanjolle)

MIUR- DREJTORIA ARSIMORE E QARKUT
ZËVENDËS I DREJTORIT TË
PËRGJITHSHËM
Rosaria PAGANO

Cosa fare dopo la terza media?

La frequenza alla scuola secondaria di primo grado (ex scuola media inferiore) è obbligatoria per tutti i ragazzi italiani e stranieri che abbiano concluso il percorso della scuola primaria. La scuola secondaria di primo grado si conclude con un Esame di Stato, il cui superamento costituisce titolo di accesso alla scuola secondaria superiore.

Recentemente (art. 1, comma 622, Legge n. 296 del 27/12/2006 e Decreto n. 139 del 22/08/2007) l'obbligo di istruzione è stato elevato a dieci anni di frequenza scolastica; quindi, al termine degli studi del primo ciclo i giovani devono iscriversi alla scuola superiore oppure assolvere l'obbligo di istruzione nei percorsi triennali di istruzione e formazione professionale.

L'introduzione del nuovo obbligo si colloca nel quadro delle norme vigenti sul diritto/dovere all'istruzione e alla formazione, in base alle quali nessun giovane può interrompere il percorso formativo senza aver conseguito un diploma o una qualifica professionale entro il 18° anno di età (Leggi n. 144 del 1999 e n. 53 del 2003).

Dopo la terza media è quindi obbligatorio proseguire gli studi frequentando una scuola superiore (secondaria di secondo grado) o un percorso di istruzione e formazione professionale (corsi triennali).

Come iscriversi?

L'iscrizione riguarda esclusivamente le classi prime delle scuole superiori (secondarie di secondo grado). Per gli studenti delle classi successive, l'iscrizione è disposta d'ufficio, salvo i casi in cui venga presentata domanda di trasferimento ad altra scuola, secondo le disposizioni vigenti.

La scuola media (secondaria di primo grado) comunica le modalità e i termini entro cui effettuare l'iscrizione. La domanda di iscrizione deve essere:

Indirizzata al dirigente scolastico della scuola superiore (statale o paritaria prescelta). Nel caso di iscrizione ai percorsi triennali di istruzione e formazione professionale, deve essere indirizzata alle sedi formative accreditate.

Consegnata nella scuola media frequentata.

Il Dirigente scolastico della scuola media provvederà poi ad inoltrare le domande agli istituti superiori di destinazione.

Insieme alla domanda di iscrizione occorre indicare espressamente l'intenzione di avvalersi o meno dell'insegnamento della religione cattolica oppure optare per le attività alternative previste.

Le iscrizioni di alunni con disabilità avvengono sulla base di quanto previsto dalla legge 5 febbraio 1992, n. 104, articolo 12, comma 5. La famiglia interessata presenterà l'apposita certificazione rilasciata dalla ASL di competenza.

Ç' duhet të bëjmë pas mbarimit të shkollës tetëvjeçare?

Kryerja e shkollës tetëvjeçare është e detyrueshme për të gjithë djemtë dhe vajzat, si italianë ashtu edhe të huaj të cilët kanë mbaruar ciklin e shkollës fillore. Shkolla tetëvjeçare përfundon me një provim Shteti, i cili pasi të kalohet ka vlerën e një titulli hyrjeje në shkollën e mesme.

Tashmë (art.1, pika 622 e ligjit nr. 297 i datës 27/12/2006 si dhe dekretit nr. 139 i datës 22/8/2007) cikli i detyrueshem shkollor është dhjetëvjeçar, kështu që me mbarimin e ciklit tetëvjeçar, të rinjtë duhet të regjistrohen në shkollën e mesme ose të plotësojnë arsimin e detyrueshëm në cikle trevjeçare të arsimit dhe kurseve profesionale.

Arsimi i detyrueshëm bazohet në rregulloret në fuqi mbi të drejtën dhe detyrimin në lidhje me arsimimin. Në bazë të këtyre rregulloreve asnjë i ri nuk mund të ndërpresë rrugën e studimeve pa arritur të ketë një diplomë ose kualifikim profesional brenda moshës 18 vjeç. (art. nr 144 i 1999 dhe nr. 53 i 2003)

Pra, pas mbarimit të shkollës tetëvjeçare është e detyrueshme të vazhdohen studimet në një shkollë të mesme ose të ndiqet rruga e formimit profesional. (kurse tre vjeçare)

Si të regjistrohemi?

Flitet për regjistrimin në vitin e parë të shkollës së mesme sepse për studentët e viteve më të larta, regjistrimi bëhet nga vetë zyra, përveç rasteve të transferimeve në shkollë tjetër, që bëhet sipas rregullores në fuqi.

Shkolla tetëvjeçare komunikon mënyrat dhe periudhën në të cilën kryhet regjistrimi. Kërkesa për regjistrimin duhet:

T'i drejtohet drejtorit të shkollës së mesme që keni zgjedhur. Për regjistrimin në shkollat tre vjeçare profesionale, kërkesa duhet t'i drejtohet qendrave që organizojnë këto kurse .

Të dorëzohet në shkollën tetëvjeçare që frekuenton nxënësi.

Është Drejtori i shkollës tetëvjeçare i cili kryen kalimin e këtyre kërkesave instituteve përkatëse.

Bashkë me kërkesën e regjistrimit duhet të tregohet shprehimisht nëse zgjidhni ose jo lëndën e mësimin të fesë katolike , në vend të së cilës mund të zgjidhni aktivitete të tjera të parashikuara.

Regjistrimi i nxënësve me aftësi të kufizuara bëhet duke u bazuar në atë që parashikon ligji i 5 shkurtit 1992, nr 104, art. 12, pika 5. Familja e interesuar duhet të prezantojë vërtetimin e lëshuar nga qendra shëndetësore kompetente.

La riforma della Scuola Secondaria Superiore

NUOVI LICEI
6 nuovi licei
liceo classico
liceo linguistico
liceo musicale e coreutico
liceo scientifico, opzione scienze applicate
liceo scienze umane, opzione economico sociale
liceo artistico
NUOVI ISTITUTI TECNICI
2 settori 11 indirizzi
SETTORE ECONOMICO
Amministrazione, Finanza e marketing
Turismo
SETTORE TECNOLOGICO
Meccanica, Meccatronica ed energia
Trasporti e Logistica
Elettronica ed elettrotecnica
Informatica e telecomunicazioni
Grafica e comunicazione
Chimica, Materiali e biotecnologie
Sistema moda
Agraria, Agroalimentare e agroindustria
Costruzioni, Ambiente e territorio
NUOVI ISTITUTI PROFESSIONALI
2 settori 6 indirizzi
SETTORE INDUSTRIALE E ARTIGIANATO
Produzioni industriali e artigianali
Manutenzione e assistenza tecnica
SETTORE DEI SERVIZI
Servizi per l'Agricoltura e lo Sviluppo rurale
Servizi Socio-Sanitari
Servizi per l'Enogastronomia e l'ospitalità alberghiera
Servizi Commerciali

Reforma mbi Shkollat e Mesme

SHKOLLAT E MESME TË REJA
6 Shkolla të mesme të reja
liceo classico
liceo linguistico
liceo musicale e coreutico
liceo scientifico, opzione scienze applicate
liceo scienze umane, opzione economico sociale
liceo artistico
INSTITUTITUTET E REJA TEKNIKE
2 sektorë 11 drejtime
SETTORE ECONOMICO
Amministrazione, Finanza e marketing
Turismo
SETTORE TECNOLOGICO
Meccanica, Meccatronica ed energia
Trasporti e Logistica
Elettronica ed elettrotecnica
Informatica e telecomunicazioni
Grafica e comunicazione
Chimica, Materiali e biotecnologie
Sistema moda
Agraria, Agroalimentare e agroindustria
Costruzioni, Ambiente e territorio
INSTITUTITUTET E REJA PROFESIONALE
2 sektorë 6 drejtime
SETTORE INDUSTRIALE E ARTIGIANATO
Produzioni industriali e artigianali
Manutenzione e assistenza tecnica
SETTORE DEI SERVIZI
Servizi per l'Agricoltura e lo Sviluppo rurale
Servizi Socio-Sanitari
Servizi per l'Enogastronomia e l'ospitalità alberghiera
Servizi Commerciali

Cosa offre il Liceo?

Il liceo offre una formazione di base ampia, utile ad acquisire le conoscenze, le abilità e le competenze adeguate a leggere e interpretare la realtà con atteggiamento critico, razionale, ma anche creativo e progettuale.

Ha una durata di 5 anni ed è suddiviso in due bienni e in un quinto anno, al termine del quale gli studenti sostengono l'esame di Stato e conseguono il diploma di Istruzione Liceale.

Sono previste 27 ore settimanali nel primo biennio (ad eccezione dei licei Artistico 34 ore e Musicale Coreutico 32 ore); le ore aumentano a seconda degli indirizzi negli anni successivi.

Le materie comuni a tutti i Licei sono:

italiano, storia e geografia, filosofia (dal terzo anno), storia dell'arte, scienze naturali, matematica, fisica, scienze motorie e sportive, religione o attività alternative.

La lingua straniera è studiata per tutti e 5 gli anni.

All'ultimo anno, si introduce l'insegnamento in una lingua straniera di una materia non linguistica.

Gli studenti possono scegliere tra 6 percorsi liceali.

1. LICEO CLASSICO

Sono previste, oltre alle materie comuni: latino e greco.

2. LICEO LINGUISTICO

Sono previste, oltre alle materie comuni: latino (solo al primo biennio) e tre lingue straniere.

3. LICEO MUSICALE E COREUTICO

Sono previste, oltre alle materie comuni:

Nel **MUSICALE**: esecuzione e interpretazione, teoria, analisi e composizione, storia della musica, laboratorio di musica d'insieme, tecnologie musicali.

Nel **COREUTICO**: storia della danza, storia della musica, tecniche della danza, laboratorio coreutico, laboratorio coreografico, teoria e pratica musicale per la danza.

4. LICEO SCIENTIFICO

È il percorso di studio liceale con il più alto numero di ore di matematica e prevede lo studio del latino.

4. LICEO SCIENTIFICO OPZIONE SCIENZE APPLICATE

Questa opzione - che non prevede il latino - è caratterizzata da un più alto numero di ore dedicate a biologia, chimica e scienze della terra, e prevede inoltre lo studio dell'informatica.

5. LICEO DELLE SCIENZE UMANE

Sono previste, oltre alle materie comuni: antropologia, pedagogia, psicologia e sociologia, latino, diritto ed economia.

5. LICEO DELLE SCIENZE UMANE OPZIONE ECONOMICO SOCIALE

Questa opzione prevede antropologia, metodologia della ricerca, psicologia e sociologia, una seconda lingua straniera in sostituzione del latino, diritto ed economia politica.

6. LICEO ARTISTICO

Sono previste, oltre alle materie comuni: chimica, discipline grafico-pittoriche, geometriche e plastiche, laboratoriali artistiche.

A partire dal secondo biennio, gli studenti potranno scegliere tra 6 indirizzi: arti figurative, architettura e ambiente, design, audiovisivo e multimediale, grafica, scenografia.

Çfarë ofron shkolla e mesme, Liceo?

Liceo, ofron një formim bazë të gjerë, që ndihmon përvetësimin e njohurive, aftësive dhe kompetencave të përshtatshme për të kuptuar dhe interpretuar realitetin me një qëndrim kritik, racional por edhe krijues dhe projektues.

Zgjat 5 vjet dhe është i ndarë në dy dyvjeçarë dhe në vitin e pestë, në përfundim të të cilit studentët do të japin provimin e Shtetit dhe do të marrin diplomën e shkollës së mesme.

Parashikohen 27 orë javore në dyvjeçarin e parë (përveç shkollave të mesme Artistike 34 orë javore dhe Muzikore Koreografike 32 orë); orët shtohen sipas drejtimeve të ndryshme në vitet pasardhëse.

Lëndët e përbashkëta për të gjitha shkollat Liceo janë:

italisht, histori dhe gjeografi, filozofi (nga viti i tretë), histori arti, shkenca natyrore, matamatikë, fizikë, edukim fizik, lënda e fesë katolike ose një ndër aktivitetet alternative.

Gjuha e huaj studiohet gjatë pesë viteve.

Vitin e fundit do të zhvillohet mësimi i një lëndë jo gjuhësore në një gjuhë të huaj.

Studentët mund të zgjedhin ndër 6 drejtime:

1. LICEO CLASSICO

Parashikohen, përveç lëndëve të përbashkëta: latinisht dhe greqisht.

2. LICEO LINGUISTICO

Parashikohen, përveç lëndëve të përbashkëta: latinisht (vetëm në dyvjeçarin e parë) dhe tre gjuhë të huaja.

3. LICEO MUSICALE E COREUTICO

Parashikohen, përveç lëndëve të përbashkëta:

Në **LICEO MUSICALE**: ekzekutimi dhe interpretimi, teoria, analiza dhe kompozimi, historia e muzikës, laborator i muzikës, teknologjia muzikore.

Në **LICEO COREUTICO**: historia e kërcimit, historia e muzikës, teknikat e kërcimit, laborator i artit të kërcimit, laborator koreografik , teoria dhe praktika muzikore për kërcimin.

4. LICEO SCIENTIFICO

Ky është drejtimi me numrin më të madh të orëve në lëndën e matematikës dhe parashikon mësimin e latinishtes.

4. LICEO SCIENTIFICO OPZIONE SCIENZE APPLICATE

Ky drejtim – që nuk parashikon mësimin e latinishtes – karakterizohet nga një numër më i lartë i orëve në lëndët biologji, kimi e shkencat e tokës. Dhe parashikon gjithashtu studimin e informatikës.

5. LICEO DELLE SCIENZE UMANE

Parashikohen, përveç lëndëve të përbashkëta: antropologji, pedagogji, psikologji e sociologji, latinisht, drejtësi dhe ekonomi.

5. LICEO DELLE SCIENZE UMANE OPZIONE ECONOMICO SOCIALE

Në këtë drejtim parashikohen antropologji, metodologji e kërkimeve, psikologji e sociologji, një gjuhë e dytë e huaj në vend të latinishtes, drejtësi dhe ekonomi politike.

6. LICEO ARTISTICO

Parashikohen, përveç lëndëve të përbashkëta: kimi, disiplinat grafike-piktorese, gjeometrike e plastike e laboratoriale artistike.

Duke filluar nga dyvjeçari i dytë studentët mund të zgjedhin ndër 6 drejtime: arte figurative, arkitekturë dhe ambient, design, audiovizive e multimediale, grafikë, skenografi.

Cosa offre l'Istituto Tecnico?

L'Istituto Tecnico offre la formazione tecnica e scientifica di base necessaria a un inserimento altamente qualificato nel mondo del lavoro e delle professioni.

Ha una durata di 5 anni ed è suddiviso in due bienni e un quinto anno, al termine del quale gli studenti sostengono l'esame di Stato e conseguono il diploma di Istruzione Tecnica.

Sono previste 1.056 ore annuali pari a una media di 32 ore settimanali.

Le materie comuni agli indirizzi sono:

italiano, inglese, storia, matematica, diritto ed economia, scienze integrate, scienze motorie e sportive, religione o attività alternativa.

All'ultimo anno, si introduce l'insegnamento di una disciplina tecnico-professionale in lingua inglese.

Il laboratorio è centrale nel processo di apprendimento; sono previsti stages, tirocini e percorsi di alternanza scuola-lavoro per apprendere in contesti applicativi.

Gli studenti possono scegliere tra 2 settori divisi in 11 indirizzi.

1. SETTORE ECONOMICO

È suddiviso in 2 indirizzi che, dopo il biennio comune, proseguono nei tre anni successivi, con piani di studio mirati ad approfondire settori specifici del mondo del lavoro e delle professioni.

1.1 INDIRIZZO: AMMINISTRAZIONE, FINANZA E MARKETING

Articolazioni: Relazioni internazionali per il marketing e Sistemi informativi aziendali

1.2 INDIRIZZO: TURISMO

Prevede l'apprendimento di 3 lingue straniere, discipline turistiche e aziendali, geografia turistica, diritto e legislazione turistica, arte e territorio, economia aziendale e informatica.

2. SETTORE TECNOLOGICO

È suddiviso in 9 indirizzi che, dopo il biennio comune, proseguono nei tre anni successivi, con piani di studio mirati ad approfondire settori specifici del mondo del lavoro e delle professioni.

2.1 INDIRIZZO: MECCANICA, MECCATRONICA ED ENERGIA

Articolazioni: Meccanica, Meccatronica e Energia

2.2 INDIRIZZO: TRASPORTI E LOGISTICA

Articolazioni: Costruzione del mezzo, Conduzione del mezzo e Logistica

2.3 INDIRIZZO: ELETTRONICA ED ELETTROTECNICA

Articolazioni: Elettronica, Elettrotecnica e Automazione

2.4 INDIRIZZO: INFORMATICA E TELECOMUNICAZIONI

Articolazioni: Informatica e Telecomunicazioni

2.5 INDIRIZZO: GRAFICA E COMUNICAZIONE

2.6 INDIRIZZO: CHIMICA, MATERIALI E BIOTECNOLOGIE

Articolazioni: Chimica e materiali, Biotecnologie ambientali e Biotecnologie sanitarie.

2.7 INDIRIZZO: SISTEMA MODA

Articolazioni: Tessile, abbigliamento e moda e Calzature e moda

2.8 INDIRIZZO: AGRARIA, AGROALIMENTARE E AGROINDUSTRIA

Articolazioni: Produzioni e trasformazioni, Gestione dell'ambiente e del territorio e Viticoltura ed enologia

2.9 INDIRIZZO: COSTRUZIONI, AMBIENTE E TERRITORIO

Articolazione: Geotecnico

Çfarë ofron Istituto Tecnico?

Instituti Teknik ofron një formim teknik dhe shkencor bazë të nevojshëm për hyrjen në botën e punës dhe të profesioneve me një kualifikim të lartë.

Zgjat 5 vjet dhe është i ndarë dy dyvjeçare dhe në vitin e pestë, në përfundim të të cilit studentët do të japin provimin e Shtetit dhe do të marrin diplomën e Arsimit Teknik.

Parashikohen 1.056 orë vjetore , mesatarisht 32 orë në javë.

Lëndët e përbashkëta për të gjitha drejtimet janë:

italisht, anglisht, histori, matematikë, drejtësi dhe ekonomi, shkenca të integruara, edukim fizik , lënda e fesë katolike ose një ndër aktivitetet alternative.

Në vitin e fundit është parashikuar zhvillimi i një lënde teknike profesionale në gjuhën angleze.

Laboratori është shumë i rëndësishëm në procesin e marrjes së njohurive, për këtë janë parashikuar stazhe, praktika dhe një bashkëpunim shkollë-punë për marrjen e njohurive në kontekst praktik.

Studentët mund të zgjedhin ndër 2 sektorë që ndahen në 11 drejtime.

1. SETTORE ECONOMICO

Pas dyvjeçarit të parë të përbashkët, për tre vitet në vazhdim ky sektor ndahet në 2 drejtime me një plan studimi të veçantë sipas sektorëve specifikë për të hyrë në botën e punës dhe të profesioneve.

1.1 INDIRIZZO: AMMINISTRAZIONE, FINANZA E MARKETING

Përfshin: Marrëdhëniet ndërkombtare për marketingun dhe Sistemin informativ të ndërmarrjeve

1.2 INDIRIZZO: TURISMO

Parashikon përvetësimin e 3 gjuhëve të huaja, disiplinës turistike e të ndërmarrjes, gjeografisë turistike, drejtësisë dhe ligjshmërisë turistike, arteve dhe territorit, ekonomisë së ndërmarrjes dhe informatikës.

2. SETTORE TECNOLOGICO

Pas dyvjeçarit të parë që është i përbashkët, për tre vitet në vazhdim ky sektor ndahet në 9 drejtime me një plan studimi të veçantë sipas sektorëve specifikë të botës së punës dhe të profesioneve.

2.1 INDIRIZZO: MECCANICA, MECCATRONICA ED ENERGIA

Përfshin: Mekanikë, Mekatronikë e Energji

2.2 INDIRIZZO: TRASPORTI E LOGISTICA

Përfshin: Ndërtim mjete, ndërtim mjete dhe Logjistikë

2.3 INDIRIZZO: ELETTRONICA ED ELETTROTECNICA

Përfshin: Elektronikë, Elektroteknikë e Automatizëm

2.4 INDIRIZZO: INFORMATICA E TELECOMUNICAZIONI

Përfshin: Informatikë dhe Telekomunikacion

2.5 INDIRIZZO: GRAFICA E COMUNICAZIONE

2.6 INDIRIZZO: CHIMICA, MATERIALI E BIOTECNOLOGIE

Përfshin: Kimi dhe materiale, Bioteknologji ambientale e Bioteknologji shëndetësore.

2.7 INDIRIZZO: SISTEMA MODA

Përfshin: Tekstile, Veshje dhe modë e Këpucari dhe modë

2.8 INDIRIZZO: AGRARIA, AGROALIMENTARE E AGROINDUSTRIA

Përfshin: Prodhim e transformacion, Administrim ambienti e territori si dhe Vreshtari e enologji

2.9 INDIRIZZO: COSTRUZIONI, AMBIENTE E TERRITORIO

Përfshin: Gjeoteknikë

Cosa offre l'Istituto Professionale?

L'Istituto Professionale offre l'istruzione generale e tecnico-professionale necessaria per ruoli tecnici nei settori produttivi e dei servizi di rilevanza nazionale.

Ha una durata di 5 anni ed è suddiviso in due bienni e un quinto anno, al termine del quale gli studenti sostengono l'esame di Stato per il conseguimento del diploma di Istruzione Professionale.

Sono previste 1.056 ore annuali pari a una media di 32 ore settimanali.

Più laboratori, stage, tirocini e alternanza scuola-lavoro per apprendere, specie nel secondo biennio e nel quinto anno, attraverso un'esperienza diretta.

Gli Istituti professionali possono continuare ad organizzare percorsi triennali per il conseguimento di qualifiche professionali sulla base della programmazione delle Regioni.

Le materie comuni a tutti gli indirizzi sono:

italiano e storia, matematica, scienze integrate, lingua inglese, diritto ed economia.

Sono previsti 6 indirizzi professionali divisi in 2 settori.

1. SETTORE INDUSTRIA E ARTIGIANATO

1.1 INDIRIZZO: Produzioni industriali e artigianali

Articolazioni: Industria e Artigianato

1.2 INDIRIZZO: Manutenzione e assistenza tecnica

2. SETTORE DEI SERVIZI

2.1 INDIRIZZO: Servizi per l'agricoltura e lo sviluppo rurale

2.2 INDIRIZZO: Servizi socio-sanitari

Articolazione: Odontotecnico

Articolazione: Ottico

2.3 INDIRIZZO: Servizi per l'enogastronomia e l'ospitalità alberghiera

Articolazioni: Enogastronomia, Servizi di sala e di vendita, Accoglienza turistica

2.4 INDIRIZZO: Servizi commerciali

Çfarë ofron Istituto Professionale?

Instituti Profesional ofron arsimin e përgjithshëm e tekniko-profesional të nevojshëm për të mbuluar role teknike në sektorët e prodhimit dhe të shërbimeve me rëndësi kombëtare.

Zgjat 5 vjet dhe është i ndarë në dy dyvjeçarë dhe në vitin e pestë, në përfundim të cilit studentët do të japin provimin e Shtetit dhe do të marrin diplomën e Arsimit Profesional.

Janë parashikuar 1.056 orë vjetore, mesatarisht 32 orë në javë.

Më shumë laboratore, stazhe, praktika e shkëmbime shkollë-punë për të përvetësuar njohuritë, nëpërmjet një eksperience direkte, sidomos në dyvjeçarin e dytë dhe në vitin e pestë.

Institutet profesionale mund të organizojnë kurse trevjeçare për të arritur marrjen e kualifikimeve profesionale mbi bazën e programimit sipas rretheve.

Lëndët e përbashkëta janë:

italisht e histori, matematikë, shkenca të integruara, anglisht, drejtësi dhe ekonomi.

Janë parashikuar 6 drejtime profesionale të ndara në dy sektorë.

1. SETTORE INDUSTRIA E ARTIGIANATO

1.1 DREJTIMI: Prodhimi industrial dhe artizanal

Përfshin: Industri e Artizanat

1.2 DREJTIMI: Mirëmbajtja dhe asistenca teknike

2. SETTORE DEI SERVIZI

2.1 DREJTIMI: Shërbime për agrokulturën dhe zhvillimin rural

2.2 DREJTIMI: Shërbimi shëndetësor publik

Përfshin: Teknikë stomatologjike

Përfshin: Optikë

2.3 DREJTIMI: Shërbime për enogastronominë dhe për mirëpritjen në hotele.

DREJTIMI : Enogastronomi, shërbim salle dhe shitjeje, Mirëpritje turistike

2.4 DREJTIMI: Shërbimi tregtar

Percorsi di Istruzione e Formazione Professionale

I percorsi di **Istruzione e Formazione professionale** sono finalizzati all'assolvimento dell'obbligo di istruzione e formazione, secondo le disposizioni statali.

Hanno durata triennale, prevedono il conseguimento di una qualifica professionale corrispondente al secondo livello europeo e permettono la prosecuzione in percorsi finalizzati al conseguimento di diploma professionale (quarto anno) o in percorsi di istruzione scolastica secondaria di secondo grado, con opportune azioni di accompagnamento.

Sono rivolti ai giovani che desiderano acquisire competenze professionali, soprattutto pratiche, spendibili da subito nel mondo del lavoro.

Il numero di corsi attivabili sulla base delle richieste della popolazione, dell'offerta scolastica e formativa complessiva e dei possibili inserimenti lavorativi sono definiti dalla programmazione regionale, con riferimento alle qualifiche definite a livello nazionale.

Rrugët drejt arsimit dhe formimit profesional

Rrugët e arsimit dhe formimit profesional kanë si objektiv përfundimin e arsimit të detyrueshëm sipas kritereve shtetërore.

Zgjasin tre vjet, parashikojnë marrjen e një kualifikimi profesional që është i barazvlershëm me nivelin e dytë evropian dhe hapin rrugën drejt marrjes së një diplome profesionale (viti i katërt) ose vazhdimin në rrugën e arsimit në nivelet më të larta të arsimit të mesëm , për të cilat parashikohen edhe shoqërime sipas rasteve.

Iu drejtohen të rinjve që dëshirojnë të fitojnë kompetenca profesionale, mbi të gjitha praktike, për t'i shfrytëzuar menjëherë në botën e punës.

Numri i kurseve, të cilat aktivizohen mbi bazën e kërkesave të njerëzve, nga oferta shkollore dhe formative e përgjithshme si dhe nga mundësitë e punësimit, vendosen sipas një programimi në nivel qarku, duke mbajtur parasysh kualifikimet e vendosura në nivel kombëtar.